

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

2014/2153(INI)

30.3.2015

MIŠLJENJE

Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

upućeno Odboru za industriju, istraživanje i energetiku

o Europskoj strategiji energetske sigurnosti
(2014/2153(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Merja Kyllönen

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za industriju, istraživanje i energetiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. smatra da trenutačni globalni energetske i klimatski izazovi zahtijevaju učinkovito, pravično i zajedničko djelovanje Europske unije na međunarodnoj razini;
2. smatra da je na izazove koje predstavljaju energetska sigurnost i klimatske promjene potrebno odgovoriti u jedinjenom strategijom kojom se oba problema rješavaju istovremeno; ističe da je kombiniranje mjera za promicanje energetske učinkovitosti i obnovljive energije te za razvoj inovativnih energetske tehnologija od ključne važnosti kako bi se postigla ekološki održiva kombinacija energetske izvora i zajamčila stabilna opskrba energijom po prihvatljivim cijenama i za građane i za poduzeća diljem Europe, što su ključne dimenzije energetske sigurnosti;
3. stoga pozdravlja predanost većoj suradnji u energetske politici; naglašava da je važno uključiti ulaganja u energetske učinkovitost diljem EU-a u sve planove energetske sigurnosti i promovirati ulaganja u domaće obnovljive izvore energije;
4. ističe da klimatske promjene, nekonkurentne cijene energije i izrazito visoka razina ovisnosti o nepouzdanim dobavljačima iz trećih zemalja ugrožavaju održivost europskog energetske sustava;
5. mišljenja je da sve veća ovisnost EU-a o uvozu fosilnih goriva od većinom nepouzdanih dobavljača iz trećih zemalja ugrožava EU i ozbiljno dovodi u pitanje razvoj pouzdane, učinkovite i dosljedne zajedničke europske energetske politike;
6. ističe da je moguće postići poboljšanu energetske sigurnost na isplativ način ako države članice surađuju u tom pogledu; u tom pogledu naglašava važnost uloge koju tržište energije i plina koje je pravilno međusobno povezano i funkcionalno može imati u povećanju raznolikosti dobavljača, izvora i pravaca u Europi;
7. poziva Komisiju da poduzme proaktivniji pristup kako bi zajamčila usklađenost država članica s europskim zakonodavstvom radi uspostave transparentnih i funkcionalnih energetske tržišta;
8. ističe važnost koordinacije nacionalnih energetske politika i jačanja glasa EU-a u području vanjske energetske politike;
9. ističe da je energetske sigurnost neodvojiva od potrebe za prijelazom na gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika; stoga snažno poziva Komisiju da predloži ambiciozne ciljeve za 2030. i da uspostavi sveobuhvatnu energetske i klimatske strategiju EU-a temeljenu na cilju dekarbonizacije gospodarstva EU-a, počevši od komunikacije Komisije i uzimajući u obzir rezoluciju Parlamenta od 15. ožujka 2012. o planu za prijelaz na

konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika 2050. godine¹;

10. ističe važne dodatne koristi koje poboljšanje energetske sigurnosti ima za klimu, kakvoću zraka, javno zdravlje i zaštitu okoliša povećanjem energetske učinkovitosti i prijelazom na obnovljive izvore energije, kao što su energija vjetra, solarna energija i geotermalna energija;
11. smatra da su zakonodavstvo koje se odnosi na energetske učinkovitost i sustav trgovanja emisijama (ETS) EU-a instrumenti koji se uzajamno podržavaju i poziva na brzu provedbu rezerve za stabilnost tržišta kako bi se zajamčilo slanje poruke u pogledu cijene ugljika pomoću koje se mogu pokrenuti poboljšanja u energetske učinkovitosti u sektoru ETS-a; poziva Komisiju da se nadoveže na ETS uvođenjem standarda u vezi s emisijskim učinkom kojim se šalje jasna poruka ulagačima za postupno ukidanje oblika proizvodnje energije koji najviše onečišćuju, kao što su oni temeljeni na ugljenu;
12. snažno poziva na ukidanje „energetskih otoka” EU-a, što je inicijalno trebalo biti dovršeno tijekom 2015. godine; s obzirom na to tvrdi da je nužno razviti energetske povezanost kako bi se stalo na kraj izoliranosti bilo koje države članice; naglašava potrebu da se ubrza provedba strateških projekata u pogledu infrastrukture, posebno onih čiji je cilj okončanje energetske izolacije neke države članice te potrebu da se promiče upotreba obnovljivih izvora energije olakšavanjem njihove distribucije; potiče Komisiju da u tom pogledu da veliku prednost instrumentima EU-a za financiranje projekata za povezivanje kojima je cilj dovršenje unutarnjeg energetskog tržišta EU-a;
13. ističe da će se djelovanje za postizanje potrebnih znatnih promjena u energetske sustavu EU-a ostvariti samo ako se mjere predlože u suradnji s državama članicama, uzimajući u obzir njihove mogućnosti; poziva Komisiju da predloži konkretne korake i akcijske planove, uključujući u obliku zakonodavstva, za kratkoročno i dugoročno razdoblje; poziva EU i njegove države članice da obilno ulažu u istraživanje i inovacije u području energije s ciljem postizanja ekološki održivih, inovativnih energetskih tehnologija; ističe potrebu za obrazovanjem, osposobljavanjem i razmjenom najboljih praksi te za lokalnim pilot projektima u državama članicama pomoću kojih se doprinosi energetske sigurnosti poboljšanjem izdržljivosti lokalnih sustava;
14. podsjeća na svoja prethodna stajališta u pogledu postavljanja ambicioznih, nacionalno obvezujućih ciljeva za obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost pomoću kojih bi se trebala smanjiti ovisnost o uvezenoj energiji;
15. i dalje smatra da su ušteda energije i energetske učinkovitost brz i isplativ način da se odgovori na pitanja kao što su energetske sigurnost, ovisnost o vanjskim izvorima, visoke cijene, nezaposlenost te na postojeće zabrinutosti u pogledu okoliša; ističe potencijal i za uštedu energije i za energetske učinkovitost, posebice u određenim sektorima kao što su građevinarstvo i promet; ističe ulogu centraliziranog grijanja i hlađenja u upravljanju potražnjom za energijom; ističe činjenicu da je prema Međunarodnoj agenciji za energetiku energetske učinkovitost svjetsko „gorivo broj jedan” zbog toga što je najjeftinija, dostupna i održiva; ističe potrebu za time da se politikama EU-a i nacionalnim politikama promiču ulaganja u energetske učinkovitost i rješenja u pogledu potražnje,

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0086.

čime će se postići znatne dugoročne koristi za europsku sigurnost opskrbe; stoga poziva Komisiju da postavi jasne ciljeve u pogledu obnove zgrada diljem EU-a, čime će se također otvoriti nova radna mjesta i potaknuti gospodarstvo EU-a;

16. uvjeren je da poticanje kružnog gospodarstva i veće učinkovitosti resursa može dovesti do značajnog smanjenja emisija stakleničkih plinova, što predstavlja bitan doprinos suočavanju s klimatskim i energetske izazovima;
17. poziva Komisiju da prioritarno usvoji mjere kojima će se povećati energetska učinkovitost i na taj način pokušati riješiti problem niske konkurentnosti prouzročene visokim cijenama energije;
18. ističe važnost potpune provedbe zakonodavnog okvira EU-a za energetske učinkovitost radi postizanja energetske uštede od 20 % do 2020., važnost dodatne razrade Direktive o energetske učinkovitosti, Direktive o ekološkom dizajnu, Direktive o dodjeljivanju znaka za okoliš i Direktive o energetske učinkovitosti zgrada te važnost dodjeljivanja povećanih sredstava EU-a tim područjima; poziva Komisiju da pomno nadzire provedbu tih direktiva u državama članicama; naglašava da bi u sklopu provođenja revizije tih direktiva energetske siromaštvo trebalo imati prioritet te da bi mjere trebale biti usmjerene na socijalne stambene jedinice i na najneučinkovitije jedinice u kojima obitavaju kućanstva s niskim prihodima;
19. uviđa da su smanjene emisije uređene standardom emisijskog učinka u izravnoj vezi s energetske učinkovitošću i dugoročnim uštedama u energetske sektoru;
20. podsjeća na to da je članak o sustavima obveze energetske učinkovitosti iz Direktive o energetske učinkovitosti ključna mjera za ispunjenje cilja energetske učinkovitosti za 2020. godinu; potiče Komisiju da produži trajanje te odredbe nakon 2020. i ukloni izuzeća kojima se umanjuje njezina djelotvornost;
21. poziva Komisiju da povisi razinu ambicioznosti standarda energetske učinkovitosti za proizvode, uključujući nove standarde iz očekivanog Plana rada za ekološki dizajn za razdoblje između 2015. i 2017., te razinu transparentnosti i djelotvornosti sustava informiranja o potrošnji energije kućanskih aparata kako bi se ostvario potpuni ekonomski potencijal uštede energije za kućanstva i poduzeća te kako bi se doprinijelo europske energetske sigurnosti i dugoročnim ciljevima dekarbonizacije;
22. mišljenja je da će za postizanje energetske sigurnosti korisni biti i jasni, obvezujući ciljevi za 2030. u pogledu klime i energije, zajedno s ambicioznim akcijskim planom i djelotvornom upravljačkom strukturom provedenima u okviru europske zakonodavstva; ističe da je dugoročna perspektiva ključna za uspostavu stabilnog okvira za potrebna ulaganja u europsku energetske infrastrukturu te da je stoga važno da se bez odlaganja uspostavi zakonodavni okvir za klimu i energiju za razdoblje između 2020. i 2030. godine; stoga poziva Komisiju da što je prije moguće iznese sve potrebne prijedloge na temelju redovnog zakonodavnog postupka;
23. ponavlja da su istraživanje i inovacije ključni za razvoj ekološki održivih, inovativnih energetske tehnologija te kako bi se već dostupne domaće tehnologije u pogledu obnovljivih izvora energije učinile pristupačnijima i konkurentnijima; stoga potiče na

veću potporu EU-a za istraživanje, razvoj i inovacije;

24. naglašava da je regulatorna sigurnost koja se temelji na jasnom političkom smjeru ključna za pružanje sigurne, održive i pristupačne energije građanima i poduzećima EU-a; u tom pogledu podsjeća na to da je Parlament zatražio donošenje obvezujućeg cilja na razini EU-a za 2030. koji se odnosi na smanjenje emisije domaćih stakleničkih plinova za najmanje 40 % u usporedbi s razinama iz 1990., obvezujućeg cilja energetske učinkovitosti od 40 % na razini EU-a za 2030. te obvezujućeg cilja na razini EU-a za 2030. koji se odnosi na proizvodnju iz obnovljivih izvora energije najmanje 30 % ukupne konačne potrošnje energije;
25. poziva Komisiju da ubrza razvoj i uvođenje tehnologija s niskom razinom emisija ugljika i da ojača ulogu obnovljivih izvora energije kako bi se dodatno omogućilo diversifikaciju opskrbe energijom i uštedjelo na uvozu goriva;
26. poziva Komisiju da izradi okvir za potporu za unapređenje obnovljivih izvora energije kojim će se zajamčiti međunarodna konkurentnost, te da podnese prijedloge za najmanje 30 % energije iz obnovljivih izvora u EU-u do 2030. godine, održavajući stope porasta instaliranih izvora obnovljive energije na trenutačnim razinama te pritom uzimajući u obzir da države članice imaju različite mogućnosti i sposobnosti za stvaranje te energije i iskorištavanje tih izvora;
27. pozdravlja stav Komisije prema kojem su obnovljivi izvori energije neupitno korisna opcija, zajedno s energetsom učinkovitošću i energetsom infrastrukturom, kako je utvrđeno u Energetskom planu za 2050. što je podržao i Parlament, te ističe važnost razvoja pametnijih energetske mreža i novih fleksibilnih, raširenih rješenja proizvodnje i skladištenja energije na mikro razini; u tom kontekstu prihvaća da bi upotreba zemnog plina u sektorima proizvodnje energije, grijanja i prometa mogla doprinijeti djelotvornom prijelazu na kombinaciju energetske izvora EU-a u kojoj je potpuno odsutan ugljik;
28. ističe da je EU trenutačno globalni predvodnik u tehnologiji obnovljivih izvora energije s oko pola milijuna radnih mjesta koja su već otvorena u tom sektoru; budući da će veći udio energije iz obnovljivih izvora stvoriti dugoročan rast i povećanu energetske sigurnost;
29. pozdravlja predanost Komisije u pogledu ulaganja u istraživanje i inovacije u području energetike preko programa Obzor 2020.;
30. ističe da je hidroenergija veliki domaći obnovljivi izvor energije koji će i dalje imati ključnu ulogu u proizvodnji i skladištenju električne energije u Europi;
31. ističe da su održiva poljoprivreda i šumarstvo važni alati za doprinos proizvodnji energije iz biomase i postizanje energetske učinkovitosti;
32. poziva Komisiju da prihvati važnost tehnologija za hvatanje i skladištenje ugljika (CCS), koje mogu imati važnu ulogu kao dio niza rješenja za smanjenje emisija ugljika u Europi;
33. nadalje, poziva Komisiju da potakne i financira prijelaz na tehnologije u pogledu obnovljivih izvora energije i zadrži financiranje tehnologija hvatanja i skladištenja ugljika

pomoću sredstava za inovacije kao što su NER300 i NER400;

34. napominje da je bitno da brzina kojom se ulaže u prijenos energije odgovara brzini kojom se ulaže u obnovljive i ostale izvore energije; naglašava da uspješan prijelaz na održivo gospodarstvo s niskim emisijama ugljika zahtijeva dodatnu međusobnu povezanost koja će olakšati prekograničnu trgovinu i povećati sposobnost uravnoteženja EU-a, što će rezultirati isplativijom integracijom obnovljivih izvora energije;
35. naglašava da proširenje i nadogradnja međusobne povezanosti u zemljama južne Europe mogu doprinijeti daljnjem povećanju uporabe obnovljivih izvora energije i energetske sigurnosti u regiji te da mogu potaknuti integraciju energetske tržišta regije s ostatkom EU-a i ojačati sigurnost opskrbe energijom;
36. smatra da je postojanje energetske izoliranih zemljopisnih regija u očitoj suprotnosti s ciljem EU-a o energetske sigurnosti; u tom kontekstu ističe potrebu za postavljanjem obvezujućih minimalnih ciljeva kapaciteta prekogranične povezanosti s jasnim vremenskim rokovima; potiče Komisiju da uspostavi odgovarajuće mjere nadzora kako bi se zajamčilo pravovremeno postizanje tih ciljeva;
37. ističe da u kontekstu razmatranja energetske sigurnosti mora biti zajamčena visoka razina zaštite okoliša; u tom pogledu podsjeća na ekološke, klimatske i zdravstvene rizike i utjecaje povezane s ekstrakcijom nekonvencionalnih fosilnih goriva;
38. poziva Komisiju i države članice da izmijene mehanizme subvencioniranja kako bi se olakšala integracija energetske tržišta i postupno ukinule sve subvencije koje su štetne za okoliš, posebno one za fosilna goriva, te kako bi se u potpunosti iskoristila sredstva za financiranje održivih izvora obnovljive energije koji u pogledu cijena još nisu konkurentni s konvencionalnim izvorima energije, na temelju, između ostalog, obvezujućih ciljeva u pogledu obnovljive energije dogovorenih na razini EU-a;
39. ponavlja da je potrebno hitno djelovanje u prometnom sektoru, i u pogledu poboljšanja učinkovitosti i u pogledu dekarbonizacije, u cilju smanjenja ovisnosti tog sektora o uvozu i njegovog ukupnog klimatskog utjecaja; poziva na djelotvorne mjere koje će biti dio sveobuhvatnog i održivog pristupa usmjerenog na promicanje smanjenja emisija, promicanju energetske učinkovitosti, razvoju alternativnih goriva i elektrifikaciji prometnog sektora;
40. smatra da bi trebalo poticati upotrebu ukapljenog zemnog plina kao čistijeg prijelaznog goriva za vozila s velikim opterećenjem i za pomorski sektor;
41. smatra da bi temeljita obnova radi povećanja energetske učinkovitosti i promicanje zgrada s nultom stopom emisija trebali biti prioriteta za stambeni sektor.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	26.3.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+: 57 -: 10 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Marco Affronte, Margrete Auken, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Nessa Childers, Alberto Cirio, Birgit Collin-Langen, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Nils Torvalds, Glenis Willmott, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Nicola Caputo, Herbert Dorfmann, Linnéa Engström, Luke Ming Flanagan, Jan Huitema, Karol Karski, Elisabeth Köstinger, Merja Kyllönen, Anne-Marie Mineur, Alessandra Mussolini, James Nicholson, Marit Paulsen, Bart Staes, Theodor Dumitru Stolojan, Tom Vandenkendelaere
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Marie-Christine Boutonnet, Anthea McIntyre, Emilian Pavel